

Coronavirusul și forța majoră

de Alice Ene - Managing Associate și Laura Anghel - Associate Voicu & Filipescu

În condițiile în care Organizația Mondială a Sănătății a declarat focarul Covid-19 drept o Urgență de Sănătate Publică de Interes Internațional, și tot mai multe state iau măsuri de restricționare a circulației persoanelor și de anulare a unor evenimente de anvergură cu impact asupra economiilor naționale și nu numai (a se vedea anularea intempestivă a Ediției a 90-a a Salonului Auto de la Geneva), ne punem întrebarea dacă un virus poate schimba tabloul economic mondial.

Modificări legislative publicate în luna februarie 2020

Practica Voicu & Filipescu acoperă toate domeniile de expertiză relevante pentru compania dumneavoastră. În această ediție vă sunt prezentate câteva modificări legislative recente în următoarele domenii:

- Bănci & Finanțe
- Societăți comerciale
- Protecția datelor cu caracter personal
- Litigii și arbitraje
- PPP și concesiuni
- Achiziții publice

+ VF News

Capitolul referitor la România, semnat de Marta Popa, Partener Senior la Voicu & Filipescu, a fost inclus în [Getting the Deal Through - Public Private Partnership 2020 edition](#). Ediția poate fi consultată [aici](#).

Articolul „Clarificări privind aplicarea legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor – care sunt entitățile raportoare și ce noutăți aduc normele elaborate de ONPCSB” de Raluca Mihai, Partener Voicu & Filipescu publicat pe [Juridice.ro](#). Dați [click aici](#) pentru a citi articolul.

Două dintre tranzacțiile în care Voicu și Filipescu a fost implicată au fost incluse printre cele mai importante tranzacții de pe piața românească de M&A în cercetarea efectuată de specialiștii publicației [Ziarul Financiar](#) pentru ediția din 2019 a anuarului [Top tranzacții](#)- [click aici](#) pentru detalii.

[Chambers and Partners Europe, ediția 2019](#) recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 2 arii de practică: fuziuni și achiziții, și societăți comerciale.

[IFLR 1000, ediția 2020](#) recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 3 arii de practică: fuziuni și achiziții, financiar – bancar și dezvoltare de proiecte. De asemenea, domnul avocat Dumitru Rusu - Partener, coordonatorul practicii de drept financiar – bancar, a fost inclus la secțiunea *Highly Regarded* pentru domeniile de practică drept financiar - bancar și piețe de capital.

Legal500 EMEA ediția 2019

recomandă Voicu & Filipescu pentru calitatea serviciilor prestate în 6 arii de practică: societăți comerciale, drept comercial și fuziuni și achiziții, dreptul muncii, PPP și achiziții publice, imobiliare și construcții, restructurare și insolvență. Daniel Voicu, Mugur Filipescu, Marta Popa, Roxana Neguțu, Raluca Mihai și Mariana Popa sunt de asemenea recomandați de ghidul de prestigiu pentru activitatea lor.

Coronavirusul și forța majoră

de Alice Ene – Managing Associate și Laura Anghel – Associate, Voicu & Filipescu

În condițiile în care Organizația Mondială a Sănătății a declarat focarul Covid-19 drept o Urgență de Sănătate Publică de Interes Internațional, și tot mai multe state iau măsuri de restricționare a circulației persoanelor și de anulare a unor evenimente de anvergură cu impact asupra economiilor naționale și nu numai (a se vedea anularea intempestivă a Ediției a 90-a a **Salonului Auto de la Geneva**), ne punem întrebarea dacă un virus poate schimba tabloul economic mondial.

Nu doar că industrii și întreprinderi întregi din China sunt afectate, dar pe măsură ce acest virus se răspândește global, și alte state impun măsuri de prevenție, carantine locale și restricții de călătorie, care pot să determine efecte directe sau indirecte asupra modului în care sunt executate raporturi juridice aflate în curs, încheiate înainte de izbucnirea/declarația epidemiei.

Cui poate fi imputată neexecutarea unor astfel de contracte sau executarea lor necorespunzătoare? Pot fi aceste contracte suspendate pe perioada epidemiei în cazul în care aceasta a fost declarată oficial sau pe perioada carantinei, în cazuri particulare?

Majoritatea contractelor conțin clauze care fac referire la situațiile de forță majoră în care consecințele negative ale neexecutării contractelor total sau parțial sunt neutralizate prin suspendarea îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate sau chiar încetarea contractului, atunci când forța majoră acționează pe o perioadă mai mare de timp.

Potrivit art. 1351 alin. (2) din Codul civil, "*forța majoră este orice eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil*". Aceste situații includ de obicei calamități, conflicte armate, revoluții, lovituri de stat, embargouri, greve, etc. La nivel jurisprudențial, epidemiile au fost considerate și ele, în anumite cazuri, cauze exoneratoare de răspundere, circumstanțându-se situațiilor de forță majoră.

Din însăși definiția forței majore în dreptul intern, rezultă că, pentru a întemeia o exonerare a răspunderii contractuale din cauza răspândirii coronavirusului, trebuie dovedit că acesta are o origine sau etiologie externă, că a fost imprevizibilă, absolut invincibilă și inevitabilă.

Și totuși, evenimentele imprevizibile absolut invincibile și inevitabile nu constituie în mod automat cazuri de forță majoră, ci acestea trebuie analizate de la caz la caz pentru a se stabili dacă există legătură de cauzalitate între evenimentul ce este considerat forță majoră și faptul neexecutării contractului/raportului juridic generator de obligații.

Astfel, în cele din urmă, instanțele de judecată sunt ținute să aprecieze în funcție de circumstanțele concrete ale speței dacă, pentru un anumit raport juridic, un anumit eveniment poate fi calificat sau nu ca de forță majoră, în funcție de realitatea obiectivă cunoscută de părțile contractuale, respectiv în funcție de realitatea pe care ar fi trebuit să o cunoască la data asumării obligațiilor. Abia după ce imprevizibilitatea este dovedită, instanța trece la etapa următoare, respectiv analiza gravității neexecutării și stabilirea eventualului prejudiciu în concret.

Prin urmare, nu există o regulă general valabilă potrivit căreia un eveniment (determinat de declararea epidemiei naționale, în general, sau chiar în caz de îmbolnăvire în mod particular) să fie considerat în mod automat caz de forță majoră, ci trebuie analizată în concret modalitatea în care acest eveniment a afectat realizarea unor obligații esențiale asumate prin contract.

În spețe similare, precum gripa aviară sau porcină, instanțele de judecată au apreciat că există imprevizibilitate în special în momentul apariției acestor evenimente, însă pe măsură ce riscurile epidemiilor au devenit cunoscute, acestea au pierdut din caracterul imprevizibil și nu au mai reprezentat cazuri de forță majoră. Tocmai de aceea, din punct de vedere juridic, comunicările oficiale ale instituțiilor statului au un rol deosebit în conturarea conștiinței subiecților acestor raporturi juridice.

Deci atâta vreme cât în România sunt doar cateva cazuri confirmate, Covid-19 nefiind în prezent considerat epidemie = caz de forță majoră (astfel cum nu este nici pandemie, la nivel global), rămâne să ne întrebăm dacă totuși efectele virusului gripal (incluzând carantina, izolarea la domiciliu, suspendarea contractelor de muncă, etc.) ar putea fi văzute de către instanțele de judecată din România ca fiind cazuri de forță majoră, în considerarea contextului existent la nivel mondial și a măsurilor dispuse de autorități.

Spre exemplu, să presupunem că, pentru executarea obligațiilor stabilite printr-un contract încheiat anterior cunoașterii apariției și dezvoltării epidemiei cu Coronavirus, este necesară deplasarea în orașe sau țări în care au fost depistate numeroase cazuri de infectare cu Covid-19, iar autoritățile au luat măsura interzicerii intrării sau ieșirii de pe teritoriul țărilor/orașelor respective, sens în care, independent de voința părții, aceasta nu are posibilitatea obiectivă de a-și îndeplini obligațiile. Sau, pentru executarea unor obligații s-a prevăzut un anumit termen, însă debitorul obligației de executat este obligat să petreacă 14 zile în carantină/izolare la domiciliu, ca urmare a venirii acestuia din zonele grav afectate de epidemie, termenul-limită pentru îndeplinirea obligațiilor situându-se în intervalul acestor 14 zile. Astfel, deși partea contractantă ce trebuie să îndeplinească respectiva obligație este împiedicată din motive obiective survenite mai presus de voința ei, înseamnă în mod automat că avem de-a face cu un caz de forță majoră?

Pentru contractele aflate în derulare și cele încheiate înainte ca părțile să cunoască existența acestui risc de epidemie, instanțele ar putea pune accentul pe caracterul invincibil și inevitabil al eventualei forțe majore, unde legătura de cauzalitate dintre eveniment și neexecutarea obligațiilor trebuie să fie foarte puternic susținută și demonstrată.

În cazul contractelor ce urmează a fi încheiate în această perioadă ori care se află deja în negocieri, în acest context global în care nu sunt încă evaluate consecințele negative asupra economiei naționale și mondiale, este necesară o atenție sporită în reconsiderarea clauzelor de forță majoră în care să se stipuleze în mod expres și clar modalitatea în care aceasta operează, dar, de ce nu, separat de situațiile de forță majoră, părțile pot prevedea mecanisme potențiale de atenuare a riscului, incluzând posibilități de modificare/adaptare a calendarului de îndeplinire a obligațiilor contractuale, drept de suspendare sau încetare a contractului înainte de termen, modalități de reglare a prețului contractului raportat la modificarea pieței, a raportului cerere/ofertă, etc.

Potrivit prevederilor art. 28 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 335/2007, Camera de Comerț și Industrie a României avizează, la cerere, pentru societățile românești, pe bază de documentație, existența cazurilor de forță majoră și efectele acestora asupra executării obligațiilor comerciale internaționale. Cu toate acestea, nu întotdeauna avizul și certificatul de atestare a forței majore emise de Camera de Comerț și Industrie a României/orice altă cameră de comerț din țară sunt

suficiente pentru a dovedi existența unui caz de forță majoră, instanțele de judecată rămânând învestite să verifice îndeplinirea tuturor condițiilor legale pentru a putea fi vorba de un caz de forță majoră.

Având în vedere că deja pe rolul instanțelor au fost înregistrate cereri privind exercitarea anumitor obligații în contextul generat de Covid-19, chestiunile redată mai sus cu titlu general se vor particulariza, sperăm însă într-o practică cât mai restrânsă.

Reamintim însă că, în anumite domenii specifice, legislația națională și europeană permit rezilierea unor raporturi în cazuri excepționale, cum ar fi, de exemplu dreptul călătorului de a rezilia contractul privind pachetul de servicii de călătorie înainte de începerea executării lui, fără a plăti vreun comision de reziliere, în cazul unor circumstanțe inevitabile și extraordinare care se produc la locul de destinație sau în vecinătatea imediată a acestuia și care afectează în mod semnificativ executarea pachetului sau care afectează semnificativ transportul pasagerilor la destinație, drept reglementat prin Directiva (UE) nr. 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, transpusă în dreptul național prin Ordonanța Guvernului nr. 2/02.08.2018.

Printr-o planificare adecvată incertitudinile și situațiile imprevizibile pot fi gestionate mai bine, companiile ar trebui deja, împreună cu specialiști, să evalueze aplicabilitatea forței majore în contractele de bază, inclusiv din perspectiva legii aplicabile contractelor respective, ori să inițieze renegocierea termenilor și condițiilor contractuale existente, știut fiind efectul de domino pe care îl poate genera colapsul și doar a unui număr redus de companii, dar cu impact în domeniul/industria în care activează.

bănci și finanțe - modificări legislative publicate în februarie 2020

Decizia nr. 23/2019 privind examinarea recursului în interesul legii formulat de către Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu privire la o problemă de drept, publicată în Monitorul Oficial nr. 142 din data de 21 februarie 2020.

Subiectul sesizării privește caracterul de titlu executoriu al contractelor privind serviciile financiare încheiate la distanță în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 85/2004 atunci când debitorul nu a semnat contractul, dar se face proba acestuia cu un contract semnat de creditor, cu un extras de cont sau altă dovadă similară din care rezultă că suma a fost virată în contul debitorului sau, după caz, a fost ridicată de către acesta și cu confirmarea, prin e-mail sau S.M.S., din partea debitorului că a acceptat oferta de creditare și a creditorului că a acceptat comanda debitorului.

Înalta Curte De Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii și a stabilit că interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 lit. a), b), e) și f) și art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 85/2004 raportat la art. 120 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 sau, după caz, art. 52 alin. (1) din Legea nr. 93/2009, art. 632 alin. (2) și art. 272 din Codul de procedură civilă ori, după caz, art. 5 din Legea nr. 455/2001, contractul privind serviciile financiare încheiat la distanță în conformitate cu dispozițiile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 85/2004 constituie titlu executoriu în lipsa semnăturii olografe sau a semnăturii electronice extinse, cu excepția situației în care părțile impun semnătura drept condiție de validitate a contractului.

societăți comerciale - modificări legislative publicate în februarie 2020

Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) a operaționalizat Registrul beneficiarilor reali ai societăților

În data de 20 februarie 2020, Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) a informat că a operaționalizat Registrul, firmele din România având obligația să depună o declarație privind beneficiarul real al persoanei juridice în vederea înregistrării în noul registru prevăzut de Legea 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor.

Informarea ONRC:

În conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, Oficiul Național al Registrului Comerțului a operaționalizat Registrul beneficiarilor reali ai societăților.

- (I) Potrivit art. 56 alin. (1) din actul normativ menționat, **persoanele juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului**, cu excepția regiilor autonome, companiilor și societăților naționale și societăților deținute integral sau majoritar de stat, **depun o declarație privind beneficiarul real al persoanei juridice în vederea înregistrării în Registrul beneficiarilor reali ai societăților**, după cum urmează:

- (1) la înmatriculare

Printre celelalte înscrise solicitate de lege, la înmatriculare, se va depune și declarația privind beneficiarul real, dată de către reprezentantul legal, în forma prevăzută de Legea nr. 129/2019.

- (2) anual

Declarația anuală se depune la oficiul registrului comerțului în care este înmatriculată persoana juridică în termen de 15 zile de la aprobarea situațiilor financiare anuale.

- (3) ori de câte ori intervine o modificare

În termen de 15 zile de la data la care a intervenit o modificare privind datele de identificare ale beneficiarului real.

Nedepunerea de către reprezentantul legal a declarației privind datele de identificare ale beneficiarului real, anual sau ori de câte ori intervine o modificare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se realizează de către organele cu atribuții de control ale Ministerului Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală și ale unităților sale teritoriale și de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, prin agenți constatatori proprii.

Procesul-verbal de constatare a contravenției se comunică oficiului registrului comerțului, în acesta fiind consemnat că nedepunerea declarației atrage dizolvarea societății, în condițiile art. 237 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă în termen de 30 de zile de la data aplicării sancțiunii contravenționale reprezentantul persoanei juridice prevăzute la art. 56 alin. (1) nu a depus declarația privind datele de identificare ale beneficiarului real, la cererea Oficiului Național al Registrului Comerțului, tribunalul sau, după caz, tribunalul specializat va putea pronunța dizolvarea societății (cauza de dizolvare poate fi înlăturată înainte de a se pune concluzii în fond).

- (II) În cazul societăților înregistrate până la 21.07.2019** (data intrării în vigoare a legii), cu excepția companiilor și societăților naționale, precum și a societăților deținute integral sau majoritar de stat, **termenul de depunere** (potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 129/2019) **este de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, respectiv până la data de 21.07.2020.**

Declarația privind datele de identificare a beneficiarilor reali se depune, prin grija reprezentantului legal, la oficiul registrului comerțului unde este înmatriculată societatea spre înregistrare în Registrul beneficiarilor reali, ținut de Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Nerespectarea de către administratorul care reprezintă societatea a obligației prevăzute la art. 62 alin. (1), la expirarea termenului menționat anterior, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează de către organele cu atribuții de control ale Ministerului Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală și ale unităților sale teritoriale și de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, prin agenți constatatori proprii.

Procesul-verbal de constatare a contravenției se comunică oficiului registrului comerțului, în acesta fiind consemnat că nedepunerea declarației atrage dizolvarea societății, în condițiile art. 237 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă în termen de 30 de zile de la data aplicării sancțiunii contravenționale reprezentantul societății nu a depus declarația privind datele de identificare ale beneficiarului real, la cererea Oficiului Național al Registrului Comerțului, tribunalul sau, după caz, tribunalul specializat va putea pronunța dizolvarea societății (cauza de dizolvare poate fi înlăturată înainte de a se pune concluzii în fond).

În toate cazurile de mai sus, declarația se poate da în fața reprezentantului oficiului registrului comerțului sau se poate depune în formă autentică.

În anul 2020, persoanele juridice înmatriculate până la data intrării în vigoare a legii, supuse obligației de depunere a declarației privind beneficiarul real vor depune o singură declarație, după aprobarea situațiilor financiare anuale, care va acoperi atât obligația reglementată de dispozițiile art. 62 alin.(1) din lege, cât și cea reglementată de dispozițiile art. 56 alin.(4).

Cererile de înregistrare având ca obiect depunerea declarațiilor de mai sus pot fi depuse la **ghișeu, online sau prin corespondență, cu confirmare de primire**. Cererea transmisă în formă electronică va avea încorporată, atașată sau logic asociată semnătura electronică extinsă.

În cazul cererilor depuse online sau prin corespondență, se vor anexa declarațiile privind beneficiarii reali, în formă autentică.

Pentru informații suplimentare, accesați pagina de internet a instituției www.onrc.ro, *Secțiunea – Mențiuni persoane juridice, Subsecțiunea – Înregistrarea datelor din declarația privind beneficiarul real*.

protecția datelor cu caracter personal - modificări legislative

publicate în februarie 2020

1 SINTEZA ACTIVITĂȚII ANSPDCP PENTRU ANUL 2019

Potrivit comunicatului publicat în data de 5 februarie 2020, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (« Autoritatea » sau ANSPDCP) a dat publicității sinteza activității pentru anul 2019. Astfel, în anul 2019, Autoritatea a primit un număr total de **6193 de plângeri, sesizări și notificări privind incidente de securitate**, pe baza cărora au fost **deschise 912 investigații**. Ca urmare a investigațiilor, au fost aplicate **28 de amenzi** în cuantum total de **2.339.291,75 lei**. De asemenea, au mai fost aplicate **134 de avertismente** și au fost dispuse **128 de măsuri corective**.

Referitor la **activitatea de soluționare a plângerilor**, Autoritatea a primit un număr total de **5808 plângeri**, pe baza cărora au fost demarate **527 de investigații**.

Plângerile primite de Autoritate în anul 2019 au vizat, în principal, următoarele domenii:

- dezvăluirea datelor cu caracter personal fără consimțământul persoanelor vizate;
- încălcarea drepturilor și a principiilor prevăzute de RGPD;
- raportare de date la Biroul de Credit;
- instalarea de sisteme de supraveghere video la nivelul diverselor entități;
- primirea de mesaje comerciale nesolicitate;
- încălcarea măsurilor de securitate și confidențialitate a prelucrărilor de date personale prin neadoptarea de către operatori a măsurilor tehnice și organizatorice adecvate privind asigurarea securității prelucrărilor;
- nerespectarea condițiilor privind consimțământul în mediul on-line.

În ceea ce privește **incidentele de securitate**, în anul 2019 operatorii de date au transmis, atât în temeiul RGPD, cât și al Legii nr. 506/2004, un număr de **233 de notificări**, iar **sesizările** privind posibile neconformități cu dispozițiile RGPD s-au ridicat la un număr de **152**.

Ca urmare a sesizărilor primite și încălcărilor de securitate notificate de către operatorii de date cu caracter personal, pe parcursul anului 2019, la nivelul Autorității a fost deschis un număr de **385 de investigații din oficiu**.

Totodată, pe parcursul anului 2019 a fost adresat Autorității un număr de **1106 solicitări de emitere puncte de vedere** privind diverse aspecte referitoare la modalitatea de interpretare și aplicare a Regulamentului (UE) 679/2016, de către operatori și împuterniciții acestora, din domeniul public și privat, de către alte entități, precum și de către persoane fizice. În plus, operatorii, publicul și persoanele vizate au fost informate și prin intermediul celor peste **80 de răspunsuri furnizate către cetățeni și mass-media**, atât din țară, cât și din străinătate, potrivit Legii nr. 544/2001.

În ceea ce privește **activitatea de reprezentare în instanță**, Autoritatea a gestionat un număr de **207 dosare** aflate pe rolul instanțelor de judecată în diferite stadii procesuale.

Pentru mai multe detalii în ceea ce privește activitatea ANSPDCP pentru anul 2019, puteți accesa link-ul următor :

https://www.dataprotection.ro/?page=Sinteza_activitatii_ANSPDCP_2019%20&lang=ro

2 COMITETUL EUROPEAN PENTRU PROTECȚIA DATELOR - A OPTSPREZECEA PLENARĂ

În cadrul plenarei, ce a avut loc în perioada 18-19 februarie 2020, s-au adoptat, în principal, următoarele documente:

- **Contribuția Comitetului cu privire la evaluarea aplicării Regulamentului European privind Protecția Datelor, raportat la art. 97;**

Comitetul European este de părere că aplicarea RGPD în primele 20 de luni a avut succes. Acesta examinează soluțiile posibile pentru a îmbunătăți procedurile de cooperare existente și consideră că, în cele din urmă, legiuitorii pot avea, de asemenea, un rol în asigurarea armonizării ulterioare a legislației privind protecția datelor. În evaluarea sa, Comitetul abordează, de asemenea, probleme precum instrumentele de transfer internațional, impactul asupra IMM-urilor și dezvoltarea de noi tehnologii. Comitetul concluzionează că este prematur să revizuiască Regulamentul în acest moment.

- **Ghidul privind transferul datelor între autoritățile publice în condițiile art. 46 alin. (2) lit. a) și art. 46 alin. (3) lit. b) din Regulamentul European privind Protecția Datelor.**

Articolele se referă la transferurile de date cu caracter personal de la autoritățile publice ale SEE către organisme publice din țări terțe sau către organizații internaționale, în cazul în care aceste transferuri nu sunt realizate în baza unor garanții adecvate. Ghidul recomandă care sunt garanțiile de implementat în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a persoanelor fizice.

Pentru mai multe detalii, puteți accesa link-ul următor :

https://edpb.europa.eu/news/news/2020/eighteenth-plenary-session-adopted-documents_en

3 APLICAREA GDPR – EVOLUȚII NAȚIONALE ȘI EUROPENE

3.1 Italia. Amendă în cuantum de 27.8 milioane de EURO aplicată operatorului de telefonie mobilă TIM o pentru încălcarea prevederilor GDPR

În data de **1 februarie 2020**, Autoritatea Națională din Italia a informat că a finalizat o anchetă la operatorul TIM. În urma investigației, Autoritatea a concluzionat că operatorul a încălcat dispozițiile RGPD prin prelucrarea ilegală a datelor în scopuri de marketing.

În perioada ianuarie 2017 până la începutul anului 2019, Autoritatea a primit sute de plângeri de la utilizatorii operatorului TIM cu privire la **apeluri de marketing nesolicitate**, care au fost **efectuate fără acord**. Într-un caz, o persoană a fost contactată de 155 de ori într-o lună. În aproximativ două sute de mii de cazuri, **au fost apelate numere „din afara listei” – adică numere care nu sunt incluse în lista numerelor de marketing ale TIM**.

În cadrul investigației, Autoritatea a constatat că **nu au existat sisteme de implementare și de gestionare adecvate** în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Astfel, operatorul a fost sancționat cu **douăzeci de măsuri corective**, acestea incluzând atât interdicții, cât și obligații de a face impuse operatorului. În special, Autoritatea a interzis operatorului să folosească, în scopuri de marketing, datele utilizatorilor care nu și-au dat consimțământul pentru folosirea acestora în scopuri de marketing atunci când au fost contactați de centrele de apel, datele utilizatorilor incluși în listele negre și ale „non-clienților”. De asemenea, operatorului îi este interzis să mai folosească datele clienților care au fost colectate prin intermediul aplicațiilor „MyTim”, „TimPersonal” și „TimSmartKid” în alte scopuri decât furnizarea serviciilor relevante fără acordul expres al utilizatorilor. Operatorul va trebui să implementeze măsuri tehnice și organizatorice cu privire la solicitările persoanelor vizate și să îmbunătățească măsurile pentru a asigura calitatea, exactitatea și actualizarea în timp util a datelor cu caracter personal care sunt prelucrate în sistemele lor individuale.

Ca urmare a constatărilor, operatorul a primit și **o amendă** în cuantum de **27.8 milioane de euro** întrucât acesta a prelucrat ilegal datele utilizatorilor în scopuri de marketing, iar măsurile și modalitățile de realizare a acestora impuse vor trebui să fie puse în aplicare și să fie notificate către Autoritate conform unui calendar specific.

3.2 ANSPDCP: Consimțământul autorilor tezelor de doctorat nu este necesar în scopul publicării acestora

Miercuri, 19 februarie 2020, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a dat publicității un comunicat în urma analizării dispozițiilor art. 168 alin. (9) din Legea nr. 1/2022 a educației naționale din perspectiva Regulamentului (UE) 679/2016.

Astfel, având în vedere art. 6 alin. (1) lit. c) „prelucrarea datelor cu caracter personal (inclusiv dezvăluirea) se poate realiza în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului (Ministerul Educației și Cercetării). În același timp, Autoritatea Națională de Supraveghere a precizat că, potrivit art. 12-14 din RGPD, oricărui operator de date îi revine obligația de a asigura dreptul la informare al persoanei vizate (cea ale cărei date sunt dezvăluite), într-o formă concisă, transparentă, inteligibilă și ușor accesibilă, utilizând un limbaj clar și simplu. Ca atare, față de cele de mai sus,

Autoritatea Națională de Supraveghere nu a făcut nicio referire la necesitatea existenței consimțământului autorilor tezelor de doctorat în scopul publicării acestora."

Așadar, în opinia Autorității, publicarea tezelor de doctorat se poate realiza de către Ministerul Educației și Cercetării în baza obligației legale stabilite de art. 168 alin. (9) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare.

litigii și arbitraje - modificări legislative publicate în februarie 2020

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 31/2019 privind examinarea recursului în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov ce face obiectul Dosarului nr. 1.142/1/2019 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 133 din 19 februarie 2020 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis sesizarea și a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 131 din Codul de procedură civilă, dacă prima instanță invocă excepția necompetenței materiale/funcționale după momentul prevăzut expres în art. 131 din Codul de procedură civilă (art. 131 prevede obligativitatea verificării competenței de către instanță la primul termen de judecată), instanța ulterior investită își poate declina competența în favoarea primei instanțe, motivând că această instanță a devenit competentă să soluționeze cauza, ca urmare a pronunțării unei încheieri interlocutorii prin care a reținut că este competentă material/funcțional.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 3/2020 privind soluționarea sesizării formulate de Curtea de Apel Iași – Secția penală și pentru cauze cu minori, în dosarul nr. 5.916/99/2016, prin care se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție dezlegarea unei chestiuni de drept a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 138 din 21 februarie 2020 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis sesizarea stabilind că, folosirea sau prezentarea cu rea-credință de înscrisuri sub semnătură privată falsificate, care a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, săvârșită de către aceeași persoană care, în calitate de autor sau participant secundar, a contribuit la comiterea falsului, realizează conținutul infracțiunilor de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, prevăzută de art. 181 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 322 alin. (1) din Codul penal, în concurs real.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2/2020 privind soluționarea sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, în Dosarul penal nr. 11.252/256/2017, prin care se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție dezlegarea unei chestiuni de drept a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 135 din 20 februarie 2020 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis sesizarea și a stabilit că, în cazul infracțiunii de abandon de familie prevăzută în art. 378 alin. (1) lit. c) din Codul penal, termenul de introducere a plângerii prealabile prevăzut în conținutul art. 296 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, – de 3 luni din ziua în care persoana vătămată sau reprezentantul său legal a aflat despre săvârșirea faptei – curge de la data la care persoana vătămată ori reprezentantul său legal a cunoscut săvârșirea faptei. Termenul de 3 luni prevăzut în conținutul art. 296 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală poate să curgă din trei momente diferite, după cum urmează: a) din momentul consumării infracțiunii, dacă acest moment este identic cu cel al cunoașterii faptei; b) din momentul cunoașterii săvârșirii faptei, care se poate situa între momentul consumării faptei până la momentul epuizării, și c) din

momentul epuizării infracțiunii sau ulterior acestuia, odată cu cunoașterea săvârșirii faptei, caz în care nu trebuie să fi fost împlinit termenul de prescripție al răspunderii penale.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 32/2019 privind examinarea recursului în interesul legii formulat de Colegiul de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție ce face obiectul Dosarului nr. 2.060/1/2019, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 148 din 25 februarie 2020 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis recursul în interesul legii, stabilind că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 64 alin. (3) din Codul de procedură penală, judecătorul care a participat la judecarea unei cauze nu poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale extraordinară de atac, în etapa admisibilității în principiu (contestație în anulare, revizuire și recurs în casație).

PPP și concesiuni - modificări legislative publicate în februarie 2020

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat și pentru stabilirea unor măsuri privind investițiile publice a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 7 februarie 2020, intrând în vigoare la aceeași dată.

Ordonanța de urgență nr. 7/2020 a introdus o serie de modificări în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat, luând în considerare necesitatea asigurării unei abordări unitare în domeniul investițiilor publice, precum și necesitatea realizării proiectelor de infrastructură la nivel național. Modificările Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat se referă la următoarele aspecte:

- în cazul unor solicitări de finanțare din partea unor fonduri sau societăți de investiții private, precum și a fondurilor suverane de dezvoltare și investiții, se stabilește că doar partenerul public va include contribuția acestora în finanțarea partenerului privat, nu și/sau Comisia Națională de Strategie și Prognoză (cum stabilea reglementarea anterioară);
- se prevede că solicitările de finanțare formulate de fondurile sau societățile de investiții private vor fi transmise partenerului public până la aprobarea Studiului de fundamentare, în scopul comunicării investitorilor privați a necesarului de finanțare din resurse proprii (reglementarea anterioară stabilea că aceste solicitări erau transmise Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză);
- în vederea constituirii și utilizării de fonduri publice necesare efectuării plăților către societatea de proiect ori partenerul privat pe parcursul operării și întreținerii proiectului realizat în parteneriat public-privat, se stabilește că se prevăd fonduri bugetare pentru finanțarea contractelor de parteneriat public-privat în cadrul bugetelor ordonatorilor principali de credite ai autorităților publice cu rol de partener public sau care au în subordine, sub autoritate ori în coordonare parteneri publici în contractul de parteneriat public-privat; aceste autorități publice anterior menționate urmează să fie stabilite prin hotărâre a Guvernului de aprobare a Listei proiectelor strategice de investiții care urmează a fi pregătite și atribuite în parteneriat public-privat;
- este introdusă prevederea conform căreia proiectele finanțate în baza unui contract de parteneriat public-privat se evidențiază în anexă distinctă în cadrul bugetelor ordonatorilor principali de credite ai autorităților publice cu rol de partener public sau care au în subordine, sub autoritate ori în coordonare parteneri publici în contractul de parteneriat public-privat;
- se precizează că, la propunerea autorităților publice cu rol de partener public, Guvernul poate decide prin hotărâre ca anumite proiecte pe care le consideră strategice să fie pregătite și atribuite de către acestea pentru domeniul de activitate în care investițiile în parteneriat public-privat vor fi implementate;

- se menționează că numai partenerul public suportă costurile generate de realizarea studiului de fundamentare și de derulare a procedurii de atribuire, nu și Comisia Națională de Strategie și Prognoză (cum se prevedea anterior).

Ordonanța de urgență nr. 7/2020 reglementează totodată preluarea anumitor proiecte expres indicate de la Comisia Națională de Strategie și Prognoză de către ministerele de resort, indicându-se că modalitățile de realizare a acestor proiecte strategice de investiții și identificarea surselor de finanțare sunt de competența exclusivă a acestora.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 12 februarie 2020, intrând în vigoare la aceeași dată.

Ordonanța de urgență nr. 23/2020 (denumită în continuare **“O.U.G. 23/2020”** sau **“Ordonanța de Urgență”**) a modificat o serie de acte normative primare din domeniul achizițiilor publice, sectoriale precum și al concesiunilor.

În ceea ce privește Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, modificările aduse de O.U.G. 23/2020 privesc aspecte precum noțiunea de *“autoritate/entitate contractantă”*, motivele de excludere, precum și criteriile de atribuire.

Astfel, O.U.G. 23/2020 aduce **clarificări referitoare la noțiunile de autoritate/entitate contractantă**, în vederea transpunerii corecte a Directivei 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune. În acest scop, o serie de articole din Legea nr. 100/2016 au fost modificate în sensul înlocuirii sintagmei *“entități contractante”* cu sintagma *“autorități/entități contractante”*.

De asemenea, noile modificări prevăd **obligăția autorităților contractante prevăzute la art. 9 și a entităților contractante de la art. 10 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2016 de a exclude operatorii economici în orice moment al procedurii de atribuire în care iau la cunoștință că aceștia se află în una dintre situațiile de excludere (fie înaintea, fie în cursul procedurii, având în vedere faptele comise sau omise de operatori)**, respectiv:

- au fost condamnați prin hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești pentru comiterea uneia dintre infracțiunile expres prevăzute de lege la art. 79 din Legea nr. 100/2016;
- și-au încălcat obligațiile privind plata impozitelor, taxelor sau a contribuțiilor la bugetul general consolidat, iar acest lucru a fost stabilit printr-o hotărâre judecătorească sau o decizie administrativă având caracter definitiv și obligatoriu în conformitate cu legea statului în care respectivul operator economic este înființat sau dacă încălcarea obligațiilor privind plata impozitelor, taxelor sau a contribuțiilor la bugetul general consolidat poate fi demonstrată prin orice mijloace adecvate.

Nu în ultimul rând, **referitor la criteriile de atribuire**, O.U.G. 23/2020 stabilește că acestea nu conferă autorității/entității contractante o libertate de alegere nelimitată, ci trebuie să aibă legătură directă cu obiectul concesiunii de lucrări sau al concesiunii de servicii (cum ar fi: gradul de preluare a unor riscuri de către concesionar, nivelul plăților actualizate efectuate de către autoritatea contractantă, nivelul tarifelor de utilizare, modalitatea de execuție a lucrărilor / prestare a serviciilor bazată de indicatori de performanță de ordin calitativ, tehnic, funcțional,

financiar, etc.; modul de asigurare a protecției mediului, modul de rezolvare a unor probleme sociale; nivelul redevenței, durata concesiunii, inovarea).

În plus, au fost introduse clarificări esențiale în ceea ce privește modificarea ordinii criteriilor de atribuire în ipoteza în care autoritatea/entitatea contractantă primește o ofertă care propune o soluție inovatoare cu un nivel excepțional de performanță funcțională, care nu ar fi putut fi prevăzut de către o autoritate/entitate contractantă diligentă. În această situație, dacă criteriile de atribuire au fost publicate la momentul publicării anunțului de concesiune, autoritatea/entitatea contractantă are obligația de a publica un nou anunț de concesiune, cu respectarea termenelor minime legale. Se precizează și că, modificarea ordinii criteriilor de atribuire în ipoteza anterior menționată nu conduce la discriminare.

achiziții publice - modificări legislative publicate în februarie 2020

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 12 februarie 2020, intrând în vigoare la aceeași dată.

Ordonanța de urgență nr. 23/2020 (denumită în continuare **“O.U.G. 23/2020”** sau **“Ordonanța de Urgență”**) a modificat o serie de acte normative primare din domeniul achizițiilor publice și sectoriale (precum și al concesiunilor), în vederea implementării unor măsuri urgente care să conducă la simplificarea, perfecționarea și flexibilizarea sistemului achizițiilor publice, precum și la creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene și la deblocarea procedurilor de achiziție publică.

Legea nr. 98/2016

Noua Ordonanță de Urgență aduce o serie de modificări Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, după cum urmează:

- cu titlu de noutate, se prevede expres că informațiile indicate de operatorii economici ca fiind confidențiale trebuie să fie însoțite de dovada care le conferă acest caracter; în caz contrar, nu mai subzistă obligația autorității contractante de a nu dezvălui informațiile indicate de operatori economici ca fiind confidențiale;
- este clarificat caracterul alternativ al celor două cazuri de excludere prevăzute de art. 165 din Legea nr. 98/2016 pentru încălcarea obligațiilor privind plata impozitelor, taxelor sau a contribuțiilor la bugetul general consolidat; în plus, este completat primul caz de excludere în sensul în care un operator economic este exclus din procedura de atribuire și atunci când hotărârea judecatorească sau decizia administrativă prin care s-a stabilit încălcarea obligațiilor privind plata impozitelor, taxelor sau a contribuțiilor la bugetul general consolidat are caracter definitiv și obligatoriu și în conformitate cu legea statului membru al autorității contractante, nu doar cu cea a statului în care respectivul operator economic este înființat;
- Ordonanța de Urgență introduce obligația autorităților contractante de a oferi posibilitatea candidaților/ofertanților care au participat la pregătirea procedurii de atribuire de a demonstra că implicarea lor în pregătirea acesteia nu poate denatura concurența, înainte de a fi excluși din procedura de atribuire;
- sunt aduse completări în legătură cu măsurile adoptate de către operatorii economici care se află într-una dintre situațiile de excludere prevăzute de art. 164 și 167 din Legea 98/2016 pentru a-și demonstra credibilitatea; astfel, aceste măsuri prezentate de operatorii economici pentru demonstrarea credibilității vor fi evaluate de autoritatea contractantă ținându-se seama de gravitatea și circumstanțele particulare ale infracțiunii sau abaterii avute în vedere; în situația în care măsurile prezentate sunt considerate insuficiente de către autoritatea contractantă, aceasta are obligația de a transmite operatorului economic o expunere a motivelor care au condus la luarea deciziei de excludere a acestuia din procedura de atribuire;
- sunt stipulate termene clare în care autoritatea contractantă are obligația de a întocmi raportul procedurii (excepțiile sunt strict indicate), și anume:

- (a) 60 de zile lucrătoare, pentru procedurile de licitație deschisă, licitație restrânsă, parteneriat pentru inovare, concurs de soluții și procedura de atribuire aplicabilă în cazul serviciilor sociale și al altor servicii specifice;
 - (b) 20 de zile lucrătoare pentru procedura de negociere fără publicare prealabilă și pentru procedura simplificată;
 - (c) 100 de zile lucrătoare pentru procedurile de negociere competitivă și dialog competitiv.
- este definită noțiunea de modificare substanțială a unui contract de achiziție publică/acord-cadru în sensul art. 221 alin. (1) lit. e) din Legea 98/2016, drept modificarea prin care contractul/acordul-cadru prezintă caracteristici ce diferă în mod substanțial față de cele cuprinse în documentul semnat inițial; rămân aplicabile cele patru condiții reglementate de la început de Legea 98/2016 pentru verificarea caracterului substanțial al unei modificări.

Legea nr. 99/2016

Modificările aduse de O.U.G. 23/2020 **Legii nr. 99/2016** privind achizițiile sectoriale, sunt în principiu aceleași ca cele aduse Legii nr. 98/2016 și indicate pe scurt mai sus, iar în plus se prevede introducerea unei noi categorii de contracte sectoriale de servicii juridice pentru atribuirea cărora Legea 99/2016 nu se aplică, și anume cele care au ca obiect serviciile de certificare și autentificare a documentelor care sunt prestate de notari publici potrivit dispozițiilor legale.

În legătură cu obligația entității contractante de a justifica în raportul procedurii măsurile adoptate pentru a se asigura că participarea unui candidat/ofertant la procedura de atribuire nu este de natură a denatura concurența, aceasta este necesară în ipoteza în care respectivul candidat/ofertant a oferit opinii, sugestii sau recomandări entității contractante în legătură cu pregătirea procedurii de atribuire, în cadrul consultărilor prevăzute la art. 148 din Legea 99/2016 sau în orice alt mod, inclusiv ca parte a unor servicii de consultanță, ori a participat în alt mod la pregătirea procedurii de atribuire.

Legea nr. 101/2016

Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor este modificată și completată după cum urmează:

- este clarificată noțiunea de act al autorității contractante, în sensul că acesta nu vizează achiziția directă;
- a fost reintrodusă precizarea datei clare de la care începe să curgă termenul de depunere a contestațiilor formulate împotriva documentației de atribuire, respectiv data publicării documentației de atribuire în SEAP;
- sunt remediate erorile din textele de lege aplicabile procedurilor a căror inițiere nu se realizează prin publicarea în SEAP, care continuau să trimită la articolele abrogate privind notificarea prealabilă; astfel, atât măsurile de remediere adoptate de autoritatea contractantă ca urmare a unei contestații, cât și contestația se comunică

contestatorului și celorlalți operatori economici interesați/implicați în procedură, în cel mult o zi lucrătoare de la data adoptării acestora/primirii acesteia, prin orice mijloc de comunicare prevăzut de legislația în materie;

- se prevede obligația autorității contractante de a publica contestația în integralitate în SEAP, eliminându-se restricția de a nu publica informațiile pe care operatorul economic le precizează ca fiind confidențiale, clasificate sau protejate de un drept de proprietate intelectuală;
- este introdusă obligația operatorilor economici de a înștiința părțile cauzei cu privire la formularea unei cereri de intervenție voluntară; în reglementarea anterioară se prevedea că cererea de intervenție depusă la CNSC urma să fie comunicată și celorlalte părți ale cauzei, în termen de două zile de la primire;
- se stabilește că operatorii economici au o dublă obligație în ceea ce privește documentele confidențiale din oferte, pentru ca accesul la acestea să fie restricționat de CNSC celorlalte părți ale cauzei: de a declara și de a proba caracterul confidențial al documentelor respective;
- termenele pentru soluționarea contestațiilor de către CNSC nu mai sunt stabilite în zilele calendaristice, ci în zilele lucrătoare, iar termenul pentru soluționarea contestației pe cale de excepție a fost prelungit: CNSC va soluționa pe fond contestația în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii dosarului achiziției publice/sectoriale/concesiunii, respectiv în termen de 10 zile lucrătoare în situația incidenței unei excepții care împiedică analiza pe fond a contestației;
- sunt aduse elemente de noutate cu privire la contestația formulată pe cale judiciară, și anume:
 - (a) similar contestației formulate pe cale administrativ-jurisdicțională, este prevăzută obligația autorității contractante de a publica contestația în SEAP, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia; în cazul procedurilor de atribuire a căror inițiere nu se realizează prin publicare în SEAP, autoritatea contractantă are obligația de a comunica contestația și celorlalți operatori economici interesați/implicați în procedură, în termen de o zi lucrătoare de la data primirii acesteia;
 - (b) formularea unei cereri de intervenție voluntară este supusă aceluiași condiții ca cele prevăzute în cazul contestației formulate pe cale administrativ-jurisdicțională (trebuie înștiințate celelalte părți);
 - (c) accesul la dosarul constituit la instanța de judecată, ca urmare a formulării unei contestații, se va realiza în aceleași condiții ca accesul la dosarul constituit la CNSC;
 - (d) termenul pentru formularea recursului împotriva hotărârii judecătorești prin care este soluționată contestația formulată pe cale judiciară a fost corelat cu termenul pentru formularea plângerii împotriva deciziei CNSC; așadar, recursul poate fi formulat tot într-un termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea hotărârii, în loc de 10 zile calendaristice (cum prevedea reglementarea anterioară);
 - (e) spre deosebire de contestațiile formulate pe cale administrativ-jurisdicțională, contestațiile formulate pe cale judiciară se taxează conform regulilor prevăzute la soluționarea litigiilor în instanța de judecată, iar recursul se taxează cu 50% din această taxă (autoritățile contractante care formulează

recurs sunt scutite de taxa judiciară de timbru); se elimină cauțiunea pentru contestațiile formulate pe cale judiciară.

- sunt introduse o serie de modificări extrem de importante în ceea ce privește soluționarea litigiilor în instanța de judecată:
 - (a) hotărârea pronunțată în cazul litigiilor privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind anularea sau nulitatea contractelor poate fi atacată cu recurs, în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicare, la secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel;
 - (b) în schimb, hotărârea pronunțată în cazul proceselor și cererilor care decurg din executarea contractelor administrative poate fi atacată numai cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare, la instanța ierarhic superioară; apelul este soluționat de urgență și cu precădere, într-un termen ce nu va depăși 30 de zile lucrătoare de la data sesizării legale a instanței;
 - (c) căile de atac prevăzute mai sus suspendă executarea și se judecă de urgență și cu precădere, iar în caz de admitere a recursului/apelului, instanța rejudecă, în toate cazurile, litigiul în fond;
 - (d) în legătură cu modalitatea de taxare a cererilor introduse la instanța de judecată, acestea se taxează după cum urmează:
 - 2% din valoarea estimată a contractului, dar nu mai mult de 100.000.000 Lei;
 - în cazul în care procedura de atribuire este organizată pe loturi, taxele de timbru se raportează la valoarea estimată a fiecărui lot contestat;
 - în cazul unei proceduri de atribuire a unui acord-cadru, cuantumul taxei judiciare se raportează la dublul valorii estimate a celui mai mare contract subsecvent ce se intenționează a se atribui în baza acordului-cadru respectiv;
 - recursul/apelul se taxează cu 50% din taxele prevăzute mai sus, iar recursurile formulate de autoritățile contractante sunt scutite de taxa judiciară de timbru.
- În ceea ce privește cauțiunea constituită pentru formularea contestației:
 - (a) O.U.G. 23/2020 elimină cauțiunea pentru contestațiile formulate pe cale judiciară, corelativ cu instituirea unei taxe de timbru pentru aceste contestații;
 - (b) raportat la practica CNSC care permite constituirea ulterioară a cauțiunii, se stabilește că aceasta poate fi constituită în maximum 3 zile lucrătoare de la data sesizării CNSC;
 - (c) referitor la cuantumul cauțiunii:

- se înlocuiește noțiunea de valoare stabilită a contractului cu cea de valoare a ofertei declarate câștigătoare;
- se menține raportarea procentului de 2% la valoarea estimată a contractului și limitele maxime aferente acestuia, devenind aplicabile, însă, și următoarele modalități de stabilire a cuantumului cauțiunii:
 - (i) 2% din valoarea ofertei declarate câștigătoare în cadrul raportului procedurii, dacă aceasta este mai mică decât pragurile valorice prevăzute pentru publicarea anunțului de participare în JOUE, dar nu mai mult de 88.000 Lei;
 - (ii) 2% din valoarea ofertei declarate câștigătoare în cadrul raportului procedurii, dacă aceasta este egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute pentru publicarea anunțului de participare în JOUE, dar nu mai mult de 880.000 Lei.
- în cazul unei proceduri de atribuire împărțite pe loturi, prevederile alin. (1) ale art. 611 se raportează la valoarea estimată a fiecărui lot contestat;
- în cazul în care procedura de atribuire a acordului-cadru este organizată pe loturi, prevederile alin. (1) ale art. 611 se raportează la dublul valorii estimate a celui mai mare contract subsecvent ce se intenționează a se atribui în baza acordului-cadru respectiv aferent fiecărui lot contestat.
- (d) în legătură cu modalitatea de restituire a recipiselor de constituire a cauțiunilor, O.U.G. 23/2020 prevede următoarele:
 - cauțiunea se restituie celui care a depus-o, nu mai devreme de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii CNSC;
 - cauțiunea nu se restituie celui care a depus-o în măsura în care autoritatea contractantă face dovada că asupra acesteia a formulat cerere în fața instanței pentru plata despăgubirii convenite până la împlinirea termenului de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii CNSC.

O.U.G nr. 98/2017

O.U.G. 23/2020 aduce o serie de modificări și Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 98/2017 privind funcția de control ex ante al procesului de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică, a contractelor/acordurilor-cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii („**O.U.G. 98/2017**”), iar printre cele mai importante menționăm:

- nu se mai prevede că desfășurarea controlului ex ante exercitat de ANAP se realizează la solicitarea autorității contractante, ci că acesta vizează verificarea conformității cu dispozițiile legale aplicabile în domeniul achizițiilor publice/sectoriale/concesiuni, din punctul de vedere al regularității și calității, pe bază de liste de verificare;

- sunt modificate aspectele pe care le presupune controlul de calitate și regularitate ex ante, și anume verificarea conformității cu dispozițiile legale în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, respectiv concesiuni de servicii sau lucrări a documentației de atribuire, împreună cu strategia de contractare și celelalte documente ce o însoțesc, a anunțului de tip erată, precum și a propunerilor de răspuns ale autorității contractante la solicitările de clarificări formulate de operatorii economici și a oricăror informații suplimentare publicate de aceasta în relație cu respectiva documentație de atribuire, cu excepția studiului de fundamentare prevăzut la art. 229 din Legea nr. 98/2016;
- se stabilește că fac obiectul controlului ex ante oricare dintre procedurile de atribuire reglementate prin Legea nr. 98/2016, prin Legea nr. 99/2016 și prin Legea nr. 100/2016, cu anumite excepții expres indicate;
- se stabilește în mod expres că, în desfășurarea activității de control ex ante din cadrul etapei prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) din O.U.G. 98/2017, ANAP efectuează controlul de calitate și regularitate o singură dată; totodată, din sfera documentelor care pot face obiectul controlului de calitate și regularitate au fost eliminate: caietul de sarcini, documentația descriptivă, clauzele contractuale, anunțul de participare, anunțul de participare simplificat, anunțul de concurs;
- sunt eliminate referirile la avizele conforme necondiționate;
- cu titlu de noutate, se prevede că autoritatea contractantă poate decide publicarea anunțului de participare/anunțului de participare simplificat/anunț de concesiune/anunț de concurs, cu sau fără remedierea abaterilor constatate de ANAP prin avizul conform condiționat emis ca rezultat al controlului ex ante, având obligația de a publica avizul conform emis;
- se conturează posibilitatea autorității contractante de a decide continuarea derulării procedurii de atribuire cu sau fără remedierea abaterilor constatate de ANAP prin avizul conform condiționat, aceasta având obligația de a publica avizul conform final odată cu publicarea raportului procedurii, respectiv în ziua transmiterii comunicărilor privind rezultatul procedurii.

Dispoziții tranzitorii

Procedurile de atribuire în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a O.U.G. 23/2020 rămân supuse legislației în vigoare la data inițierii acestora (prin “*procedură de atribuire în curs de desfășurare*” înțelegându-se orice procedură pentru care s-a transmis un anunț de participare sau, după caz, un anunț de participare simplificat, până la data intrării în vigoare a O.U.G. 23/2020).

Contestațiile, procesele și cererile aflate în curs de soluționare în fața Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor sau, după caz, a instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a O.U.G. 23/2020 continuă să se judece în condițiile și cu procedura prevăzute de legea în vigoare la data la care au fost începute.

Pentru mai multe detalii în legătură acest material, vă rugăm nu ezitați să ne contactați.

Voicu & Filipescu SCA
Strada General Ernest Broșteanu nr. 31
Sector 1, București, Cod 010527
Tel: +40 21 314-02-00
Fax: +40 21 314-02-90
E-mail: office@vf.ro
Website: www.vf.ro

